

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters uit Roosendaal, Jef Laureyns, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke) en Jan Dijkhuizen, werkzaam bij de Graafschap dierenartsen te Vorden, wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Weerstandsdaling na diarree leidt tot infectie aan de luchtwegen

Kalf met longontsteking

Een veehouder belde de praktijk op in verband met een kalfje van vier weken oud dat ziek was. Door de telefoon vertelde de ongeruste veehouder dat het jonge dier een suffe indruk maakte en niet wilde drinken.

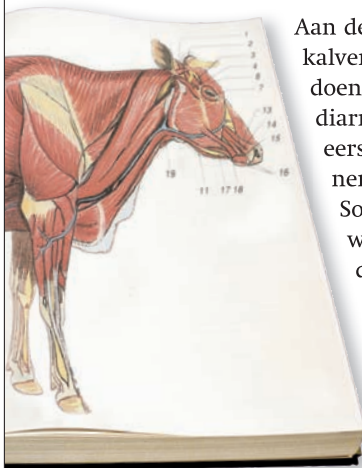
Bij aankomst op het bedrijf viel meteen de versnelde ademhaling op. Terwijl ik het kalf onderzocht, vertelde de veehouder dat het kalf op de leeftijd van veertien dagen last had gehad van diarree. Aan de hand van een meststaal was toen de diagnose cryptosporidiose gesteld, waarop het kalfje werd behandeld met antibiotica en extra vocht kreeg toegediend. Het kalf was een week later opgeknapt en na een goede week was het jonge dier toch weer ziek geworden.

Het kalf was gehuisvest in een kalverhut, op een dik strobed met een goede vochtafvoer. Het jonge dier was zichtbaar ziek, ademde veel te snel en wilde eerst niet staan. Het kalf had 39,7 graden Celsius koorts. Bij het prikkelen van de luchtpijp was een hoestreflex op te merken en bij het beluisteren van de longen kon ik ruis horen. De diarree was inderdaad genezen, maar het kalf had nu last van een flinke longontsteking.

Het gebeurt niet vaak dat een kalf, en zeker een holsteinkalf, last krijgt van een longontsteking. De ziekte treedt doorgaans niet op bij dergelijk jonge kalveren die op een correcte manier zijn gehuisvest. In dit geval was de longinfectie het gevolg van een verzwakte afweer als gevolg van de diarreeproblemen. Het kalf kreeg een ontstekingsremmer en een langwerkend antibioticum toegediend, waarna het dier weer is opgeknapt.

De encyclopedie Longontsteking

Aan de oorzaken van diarree bij jonge kalveren is doorgaans niet veel te doen met antibiotica. Enkel bij colidiarree, een infectie die tijdens de eerste levensdagen optreedt, kunnen antibiotica soelaas bieden. Soms echter worden antibiotica wel preventief toegediend bij diarree van deze jonge dieren, maar dan om andere infecties op afstand te houden. Bijvoorbeeld in het geval van cryptosporidiose en virale diarree worden antibiotica als ondersteunende therapie toege-

diend. Bij deze diarree-infecties kunnen kalveren erg verzwakken en in dat geval helpt een antibioticum om de kalveren te beschermen tegen infecties als longontsteking, navelontsteking of gewrichtsontsteking.

Een longontsteking kan verschillende oorzaken hebben. De infectie ontstaat als gevolg van bacteriën, virussen of een combinatie van beide. De ziekte komt meer voor bij ouder jongvee en komt niet vaak voor bij jonge kalveren. Bij kalveren is de ziekte meestal een gevolg van een weerstandsdaling door bijvoorbeeld diarree (zoals in bovenstaand geval) of een bvd-infectie.

Behandelen van een longontsteking gebeurt aan de hand van een ontstekingsremmer op de eerste dag en een antibioticumkuur die minstens een week lang aangehouden moet worden.